Lietas arhīva Nr. C-0025-18/26
ECLI:LV:VRT:2018:0601.C14045717.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2018.gada 1.jūnijā

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese G.Širaka
ar tiesas sēdes sekretāri E.Karpoviču,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers.A/
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2018.gada 24.maijā Gulbenē, Ābeļu ielā 6, civillietu vienkāršotā procedūrā AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" prasības pieteikumā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 10.augustā AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniegusi Gulbenes rajona tiesā vienkāršotā procedūrā prasības pieteikumu par naudas piedziņu no /pers. C/ (turpmāk tekstā – atbildētājs). Ar 2017.gada 24.augusta lēmumu (lietas 3.lapa) ievesta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 21.novembrī starp "Baltijas Apdrošināšanas Nams" AAS kā apdrošinātāju un S1A "Pilna Servisa līzings" kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts sauszemes transportlīdzekļa apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru tika apdrošināts Valsts policijas turējumā nodotais dienesta transportlīdzeklis Hyundai Sonata ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, ko apliecina apdrošināšanas polise Nr./polises nr./. Apdrošināšanas līgums tika noslēgts ar tā darbības termiņu no 2007.gada 1.decembra līdz 2008.gada 30.novembrim, kā vienu no riskiem, pret kura iestāšanos apdrošināts transportlīdzeklis, nosakot ceļu satiksmes negadījumu. Apdrošināšanas līgums tika noslēgts par labu SIA "Unilīzings", kura līgumā tika noteikta kā apdrošinātā persona.

Apdrošināšanas līguma darbības laikā, 2008.gada 18.februārī transportlīdzekļa turētāja pārstāvis /pers. E/ vērsās pie prasītājas ar KASKO apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, norādot, ka iestājies apdrošinātais risks. Saskaņā ar viņa iesniegumu, 2008.gada 11.februārī apdrošinātais transportlīdzeklis bojāts ceļu satiksmes negadījumā Jēkabpilī, Neretas ielā, sadursmē ar gājēju.

Saskaņā ar sertificēta sauszemes transportlīdzekļu tehniskā eksperta /persona G./(sertifikāts AA Nr.328) apskates protokolu un remonta uzņēmumā SIA "Autodepo" apstiprināto remonta darbu aprēķinu, izdevumi transportlīdzekļa bojājumu novēršanai kalkulēti LVL 1103,63 apmērā.

Izpildot savas saistības, saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas līgumu, prasītāja 2008.gada 26.martā izmaksāja apdrošinātai personai apdrošināšanas atlīdzību LVL 1103,63 (EUR 1570,32) apmērā, pārskaitot remonta uzņēmumam SIA "Autodepo", kurā tika veikts transportlīdzekļa faktiskais remonts. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu apliecina maksājuma uzdevums Nr.16.

Saskaņā ar Valsts policijas 2008.gada 12.marta izziņu par ceļu satiksmes negadījumu (protokola Nr./numurs/) par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzīts atbildētājs, kurš pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571, "Ceļu satiksmes noteikumi" (likuma redakcijā, kas bija spēkā ceļu satiksmes negadījuma brīdī) 4.punkta prasības.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums) dod cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārējā, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta 1.daļu apdrošinātājs, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātās personas prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Pārņemot prasījuma tiesības, prasītājs vērsās pie atbildētajā ar regresa prasību par zaudējumu EUR 1570,32 apmērā (LVL 1103,63) atlīdzību. Atbildētājs uz regresa prasību nav atsaucies.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs prasītājas regresa prasību nav apmierinājis un zaudējumus līdz tajā norādītajam termiņam labprātīgi nav atlīdzinājis, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos kavējuma procentus, ar to saprotot atlīdzību, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu, saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, savukārt Civillikuma 1765.pants nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Tā kā starp atbildētāju un prasītāju nav tiesiska darījuma, kas paredzētu procentu maksājumu, tad tie ir aprēķināmi pamatojoties uz likumu, atbilstoši Civillikuma 1765.pantam. Saskaņā ar likumisko kavējuma procentu aprēķinu, kas ir pievienots prasības pieteikuma pielikumā, kavējuma procenti aprēķināti par laika periodu no pirmās kavējuma dienas, kas seko dienai, līdz kurai, saskaņā ar prasītājas 2011.gada 7.decembra regresa pieteikumu Nr./numurs/, atbildētājam bija piedāvāts atlīdzināt zaudējumus labprātīgi, t.i., no 2012.gada 6.janvāra līdz prasības sagatavošanas dienai - 2017.gada 28.jūlijam, un ir EUR 524,01.

Prasību pamatojot ar Civillikuma 1635., 1753., 1756., 1765.,1779.pantu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu EUR 1570,32 apmērā, likumiskos kavējuma procentus EUR 524,01 apmērā, valsts nodevu EUR 314,15 apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,30 apmērā, kā arī visus citus tiesāšanās izdevumus, kādi tie būtu uz sprieduma taisīšanas brīdi; atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piedzītas zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei, ko aprēķina 6% gadā.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumu par prasību nav sniedzis, nav cēlis iebildumus pret prasību.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā minētajiem apstākļiem un argumentiem.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdes laiku un vietu viņam savlaicīgi paziņots. Tiesas dokumenti, tajā skaitā – tiesas pavēstes, atbildētājam nosūtītas (lietas 38.lapa) uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi (lietas 39.lapa). Minētais izriet no lietas materiāliem.

Vadoties no Civilprocesa likuma 156.panta, tiesa nesaskata šķēršļus lietas izskatīšanai bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudot prasības pieteikumam pievienotos rakstiskos pierādījumus, novērtējot prasības pieteikumu, tā motivāciju, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

Saskaņā ar sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polisi Nr./polises nr./, transportlīdzekļa Hyundai Sonata, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesiskā atbildība laika posmā no 2007.gada 1.decembra līdz 2008.gada 30.novembrim bija apdrošināta AAS „Baltijas Apdrošināšanas nams", polisē norādīts, ka transportlīdzeklis pieder SIA "Pilna Servisa līzings" (lietas 10.lapa).

Ar lietas materiālos esošo 2008.gada 12.maija elektronisko izziņu par ceļu satiksmes negadījumu (lietas 18.lapa) ir pierādīts, ka par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, kas notika 2008.gada 11.februārī, plkst.22.44 Jēkabpils rajonā, Jēkabpilī, Neretas ielā, pie mājas Nr. 37, krustojumā ar Mežrūpnieku ielu, atzīts atbildētājs, kurš pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" (likuma redakcijā, kas bija spēkā ceļu satiksmes negadījuma brīdī) 4.punkta prasības.

Ar lietas materiālos esošo KASKO apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu (lietas 12.-13.lapa), Zaudējumu kalkulāciju Nr./numurs/ CASCO (lietas 14.lapa), 2008.gada 10.marta SIA "Autodepo" aprēķinu par transportlīdzekļa remontu (lietas 15.lapa), 2008.gada 13.marta Pavadzīmi Nr./numurs/ (lietas 16.lapa), 2008. gada 26.marta maksājuma uzdevumu (lietas 17.lapa) pierādīts, ka izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība 1103,63 LVL jeb 1570,32 EUR apmērā.

Obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas likuma 18.pants noteic, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai. Savukārt Obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas likuma 1.panta 2.punkts noteic, ka apdrošināšanas gadījums ir ceļu satiksmes negadījums, kuram iestājoties, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.

Minētā panta pirmā daļa noteic, ka apdrošināšanas atlīdzība ir naudas summa, ko izmaksā, vai pakalpojums, par kuru veic samaksu zaudējumu atlīdzināšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pāriet apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs nav atlīdzinājis prasītājam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 1570,32 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus, kas apstiprinātu apdrošināšanas atlīdzības samaksu prasītājam. Prasības pieteikumā norādītos apstākļus, piedzenamās summas apmēru un aprēķinu atbildētājs nav apstrīdējis.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenama izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība 1570,32 EUR.

Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos kavējuma procentus EUR 524,01 par laika posmu no 2012.gada 6.janvāra līdz 2017.gada 28.jūlijam, lietai pievienots procentu aprēķins (lietas 24.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1760.pantu, likumiskie procenti prasāmi nevis atsevišķi, bet reizē ar galveno saistību [..], un saskaņā ar 1765.panta noteikumiem, [..]procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Izvērtējot minēto, tiesa atzīst, ka ir pierādīta zaudējumu esamība, to apmērs, atbildētāja prettiesiska rīcība, viņa vaina zaudējumu nodarīšanā un cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem. Pārbaudot un izvērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība par zaudējumu 1570,32 EUR apmērā un likumisko procentu par zaudējumu samaksas kavējumu, kas aprēķināti par laika periodu no 2012.gada 6.janvāra līdz 2017.gada 28.jūlijam – EUR 524,01 apmērā piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Nosakāms, ka atbildētājam samaksa prasītājai veicama prasībā norādītajā norēķinu kontā bankā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, taču jāievēro, ka procentus kopā ar piespriesto galveno parādu neskaita, bet spriedumā norāda atsevišķi. Tāda īpatnība izskaidrojama ar to, ka arī pēc sprieduma taisīšanas turpinās procentu pieaugums, kas aprēķināms no galvenā parāda, bet nevis no kopējās piespriestās summas. Prasītājas tiesības saņemt procentus, kā norādīts minētā pantā, turpinās līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad atbildētāja mantu pārdod izsolē. Tomēr jāņem vērā, ka, iestājoties Civillikuma 1763.pantā norādītajiem apstākļiem, procentu pieaugums var apstāties ātrāk *(skatīt: Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. – Rīga: TNA, 2006 – 290. - 291. lpp).*

Ievērojot iepriekš minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu, prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no neatmaksātās parāda pamatsummas, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumiem prasītāja lūgums par tiesas izdevumu piedziņu apmierināms. Prasītāja labā no atbildētāja piedzenami tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodeva EUR 314,15 (lietas 7.-8.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 3,30 (lietas 9.lapa), kopā tiesas izdevumu apmērs – EUR 317,45.

Tiesa secina, ka prasītāja samaksātā summa EUR 3,30 pilnībā nenosedz ierakstīto sūtījumu izdevumus, kas, saskaņā ar lietā esošo uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem, sastāda EUR 4,97 (lietas 2.lapa). Starpība starp prasītāja nomaksāto summu un faktiskajiem izdevumiem piedzenama no atbildētāja, t.i., EUR 1,67 par labu valstij, taču tiesa uzskata, ka nebūs samērīgi ar procesuālajiem izdevumiem piedzīt no atbildētāja EUR 1,67.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 190.-195., 204.[1], 250.[25], 250.[27], 413., 415.pantiem, *Euro* ieviešanas kārtības likumu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, zaudējumus EUR 1570,32 apmērā, likumiskos procentus par laika periodu no 2012.gada 6.janvāra līdz 2017.gada 28.jūlijam EUR 524,01 un tiesas izdevumus EUR

317,45, kopā piedzenot EUR 2411,78 (divi tūkstoši četri simti vienpadsmit *euro* 78 centi).

Piedzenamā parāda summa ieskaitāma AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, bankas norēķinu kontā: AS "Swedbank", konta Nr.LV48HABA0001408062030.

Atzīt AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, tiesības saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus (6% gadā) no neatmaksātās galvenā parāda summas par laika periodu no tiesas sprieduma stāšanās spēkā līdz sprieduma pilnai izpildei, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt atbildētājam termiņu – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, sūdzību iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņu skaitīt no sprieduma pieejamības dienas – 2018.gada 1.jūnija.

Tiesnese G.Širaka